

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2012/346

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : ZÜLEYHA SARIKOÇ

Çanık İ.Ö.O. Gedikbulak Köyü Merkez/VAN

KARŞI TARAFLAR (DAVALI) : 1- VAN VALİLİĞİ Merkez/VAN

2- MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI Merkez/ANKARA

İSTEMİN ÖZETİ

Van ili, Gedikbulak köyü, Çanık İlköğretim Okulu'nda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni olarak görev yapmakta olan davacı tarafından, Emir İli, Bergama ilçesi, Mert Özlür İlköğretim Okulu'nda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi uyarınca sözleşmeli öğretmen olarak çalışmakta iken 06.12.2010 tarihinde kadrolu olarak atıldığı, 632 sayılı KHK uyarınca kadroya geçen öğretmenlere tanınan haklardan olan zorunlu hizmetten muaf tutulma işlemiyle yaptığı başvurusun reddine ilişkin 01.02.2012 tarih ve 2367 sayılı işlemle hukuka aykırı olduğu, eşitlik ilkesini ihlal ettiği ileri sürülerek iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

DAVALI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI'NIN

SAVUNMASININ ÖZETİ

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesine göre sözleşmeli statüde istihdam edilip daha sonra Millî Eğitim Bakanlığı kadrolarına ilk atama yoluyla kadrolu öğretmen olarak atanan davacının 632 sayılı KHK kapsamında bulunmadığı, yine 06.05.2010 tarihli Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihten sonra kadroya geçtiği için zorunlu hizmet yükünden muaf tutulmasının mümkün olmadığı, tesis edilen işlemin mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek yürütmenin durdurulması isteminin ve davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

DAVALI VAN VALİLİĞİ'NİN SAVUNMASININ ÖZETİ

Yürürlükteki yasa hükümlerine göre davacının zorunlu hizmet yükümlülüğünden muaf tutulmasının mümkün olmadığı belirtilerek yürütmenin durdurulması isteminin ve davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Van 3. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek, davacının yürütmenin durdurulması istemi hakkında işin gereği görülmüştür:

Dava; Van ili, Gedikbulak köyü, Çanık İlköğretim Okulu'nda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni olarak görev yapan davacının, zorunlu hizmet yükümlülüğünden kaldırılması talebiyle yaptığı başvurusun reddine dair işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

TC Anayasası'nın "Kanun Önderinde Eşitlik" başlığı altında 10. maddesinde "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırtmı gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." hükmüne, aynı maddenin 3 ve 4. fıkralarında "Hiçbir

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2012/346

kişiyce, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." hükmüne yer verilmiştir. Yine Anayasa'nın "Zorla Çalıştırma Yasası" başlığı altında 18. maddesinde "Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır." hükmüne yer verilmiştir. Anayasa'da ifade bulan angarya kelimesi, Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük'te diğer tanımlarıyla birlikte "Usandırıcı, biktırıcı, zorla yapılan iş" şeklinde tanımlanmıştır.

04.06.2011 günlü, 27954 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 632 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü Maddesinin (b) Fıkrası ile 4924 sayılı Kanun Uyarınca Sözleşmeli Personel Pozisyonlarında Çalışanların Memur Kadrolarına Atanması Amacıyla Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na eklenen Geçici 37. maddede, Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere, 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca vizelenmiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte çalışmakta olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan otuz gün içinde yazılı olarak başvurular, pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan memur kadrolarına, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması halinde, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak ve sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin vize cetvellerindeki nitelikler dikkate alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenen memur kadrolarına, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde kurumlarınca atanacakları hükme bağlanmış, aynı maddede Bu madde hükümlerine göre memur kadrolarına atanmaların, 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yüklebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirileceği öngörülmüştür.

06.05.2010 tarih ve 27573 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin "Zorunlu çalışma yükümlülüğü süreleri" başlıklı 27. maddesinin 2. fıkrasında, "Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra Bakanlık öğretmen kadrolarında göreve başlayanlar: a) Üçüncü hizmet bölgesi içindeki illerin 4 üncü hizmet alanındaki eğitim kurumlarında en az 5 yıl, 5 inci hizmet alanındaki eğitim kurumlarında en az 4 yıl, 6 ncı hizmet alanındaki eğitim kurumlarında en az 3 yıl. b) İkinci hizmet bölgesi içindeki illerin 4 üncü hizmet alanındaki eğitim kurumlarında en az 6 yıl, 5 inci hizmet alanındaki eğitim kurumlarında en az 5 yıl, 6 ncı hizmet alanındaki eğitim kurumlarında en az 4 yıl. c) Birinci hizmet bölgesi içindeki illerin 4 üncü hizmet alanındaki eğitim kurumlarında en az 7 yıl, 5 inci hizmet alanındaki eğitim kurumlarında en az 6 yıl, çalışmakla yükümlüdürler." hükmüne yer verilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 54. maddesinde "Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday

ESAS NO : 2012/546

memurun başka kurumlara nakli yapılmaz.”; 36. maddesinin “Özellik Hükümleri” başlığı altında yer alan C/6 bendinde “Bu kanunun 4 üncü ve 237 üncü maddesinin (e) fıkrasına göre sözleşme ile belirlenen kadrolardan, memuriyeye geçirilmeleri halinde, sözleşmeli olarak geçirdikleri hizmet süreleri, her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükseltilmesi suretiyle değerlendirilir.” hükmüne yer verilmektedir.

Dava dosyasının incelemeinden, davacının Van İl, Gölköyler köyü, Çamlık İlköğretim Okulunda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni olarak görev yaptığı davasının 657 sayılı Yasanın 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli olarak çalıştığı süresin kadrolu hizmet süresinden sayılması suretiyle zorunlu hizmetten muaf tutulması istemiyle yapılan başvurusunun reddine dair 01.02.2012 tarih ve 2367 sayılı dava konusu işlemlerle reddedilmesi üzerine işbu davaya açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacının 18.01.2010-14.12.2010 döneminde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu/sun 4/B maddesine göre sözleşmeli öğretmen olarak görev yaptığı, görevine devam ettiği sırada, ilk atanma yoluyla 18.12.2010’da kadrolu statüye geçtiği, her ne kadar kadrolu statüye yapılan atama ilk atama olarak işlenilmiştir de atandığı görevin daha önce yürüttüğü kamu görevinin devamı niteliğinde olduğu görülmektedir.

Yukarıda yer verilen 632 sayılı KHK ile 04.06.2011 tarihinde sözleşmeli statüde çalışan öğretmenlere kadrolu statüde çalışma hakkı kazandırıldığı ve bunun yanında diğer özellik haklarında, zorunlu hizmet yükümlerinden muafiyet gibi, iyileştirmeye gidildiği; yani 06.05.2010 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin “Zorunlu çalışma yükümlülüğü strelen” başlıklı 27. maddesinin 2. fıkrasında, “Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra Bakanlık öğretmen kadrolarında görev başlarken” ifadesine yer verilerek, Yönetmeliğin yayımından önce kadroya geçen öğretmenlere zorunlu hizmet yükümlerinden muafiyet hakkı getirildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla yukarıda yer verilen Yönetmelik’in yürürlüğe girdiği 06.05.2010 tarihi ile 632 sayılı KHK’nın yürürlüğe girdiği 04.06.2011 tarihi arasında kendi bünyesinde çalışmaları ve gelişimi açısından sözde başanlı olarak sözleşmeli statüden kadrolu statüye geçen öğretmenlerin gerek 06.05.2010 tarihli Yönetmelikle gerek 04.06.2011 tarihli KHK ile getirilen haklardan yararlanmadıkları anlaşılmaktadır.

Yukarıda ayrılmıştan Anayasa hükümleri kesin bir dille devlet ve idare makamlarının eşitlik ilkesine uygun davranmak zorunda olduğunu ifade etmekle olup, anayasa yasayınun devletin çalıştığı kişiler için de geçerli olduğu anlaşılmakta; 632 sayılı KHK ile 04.06.2011 tarihinde sözleşmeli statüde çalışanlara kadrolu statüye geçme hakkı verildiği ve bununla birlikte diğer haklarında iyileştirmelere gidildiği, ancak bu tarihten önce sözde başanlı olarak statüde kadroya geçenler hakkında bu KHK’da bir düzenleme bulunmadığı, dolayısıyla 04.06.2011’den önce kendi gelişimi ve başlangıcı kadroya geçerken bu KHK’dan yararlanarak kadroya geçenler arasında eşitsizlik oluştuğu; aynı zamanda olan kişilerden bir kısmına zorunlu hizmet yükümlerinden muafiyet tanınarak statüde statüde buluma hakkı verilmesi, diğer bir kısma ise zorunlu hizmet muafiyeti tanınmayarak statüde statüde buluma hakkı verilmemesi nedeniyle, statüde statüde kişiler, statüde statüde göre hakları ve statüde statüde iyileştirilme olacağı bunun da anayasa niteliğinde olduğu althet Anayasa’da yer bulan “Eşitlik” ilkesine ve “Anayasa Yasası”na uyum durumunda olan idarenin bu eşitsizliği gidermek durumunda olduğu sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

Nitekim dava konusu uyumsuzluk halinde bu eşitsizliği gidermek için devrî idare

T.C.
VAN

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2012/46

İstinde yasal engel bulunmadığı da görülmektedir.

Bu durumda, 04.06.2011 tarihinden önce, 16.12.2010 tarihinde kadroya geçen davacıya zorunlu hizmet marifetinden yararlanılarak istemiyle yaptığı başvurunun retinde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde tetkik: güç zorlar karşılığından 2577 Sayılı Kanunun 27.maddesi uyarınca temine alınmaksızın yitirilmesinin durdurulmasına, kararın ubilğinden itibaren 7 gün içerisinde B06ye İdare Mahkemesine itiraz yolu açık olmak üzere 04-06-2012 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan
TARİK ÇAĞLAYAN
42972
X

Oya
MUHARREM OCAK
101843

Oya
ALİ HAMZA ŞAHİN
124802

KARŞI OY (X) :

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesinin 2. fıkrasında idari mahkemelerde, idari işlemin uygulanması halinde tetkik: güç veya imkansız zorlamanın doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, önceki göstererek yitirmenin durdurulmasına karar verebilecekları hükme bağlanmıştır.

Dağıtım incelemesinden, ibreda yukarıda anlatılan kanun hükmünde öngörülen şartların gerçekleşmediği anlaşıldığından aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyorum.

BAŞKAN
TARİK ÇAĞLAYAN
42972

ALİ HAMZA ŞAHİN